

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1997/29

KARAR NO : 1997/28

ÖZET: 3417 sayılı Yasa uyarınca "çalışanların ücretlerinden tasarruf kesintisi yapmak ve işveren katkısıyla birlikte banka hesabına yatırmak" yolundaki yükümlülüğünü yerine getirmeyen belediye-ye karşı, emekli olan davacı tarafında sözkonusu kesinti ve katkıların nemasıyla birlikte ödenmesi istemiyle açılan davanın idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Sadık Özdemir

Vekili : Av. Arif Kaplan

Davalı : Yenimahalle Belediye Başkanlığı-ANKARA

Vekili : Av. Ercan Karadağ

OL A Y : Davalı Belediyede işçi olarak çalışmakta iken emekli olan davacı, 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi Ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun hükümlerine göre ücretin den yapılması gereken tasarruf kesintileri ile işveren katkılarının banka ya yatırılmadığını ve emeklilik halinde bunların neması ile birlikte kendisine ödenmesi gerekirken bu yoldaki başvurusuna rağmen ödeme yapılmadığını ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, tasarruf kesintileri ve işveren katkılarının neması ile birlikte toplam 200.000.000.- liranın faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle 30.10.1996 tarihinde idari yargı yerine dava açmıştır.

ANKARA 10. İDARE MAHKEMESİ; 4.11.1996 gün ve E.96/1177, K.96/1005 sayı ile, 3417 sayılı Yasanın 7. maddesine göre, işverenlerin ücretlerden yapacakları kesinti ve işveren katkılarını banka hesaplarına yatırmamaları halinde, yatırılması gereken miktarların re'sen veya ilgililerin başvurusu halinde Sosyal Sigortalar Kurumunca 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun, primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde tahsil olunarak alınacak gecikme zammı ile birlikte ilgili banka hesabına yatırılacağı; 506 sayılı Yasanın 134. maddesinde ise, bu Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların yetkili iş mahkemesinde görüleceğine işaret edildiği; anılan hükümlere göre Mahkemelerinin görev alanı dışında kaldığı gerekçeyle davayı görev yönünden reddetmiş; karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

.../....

Davacı, aynı istekle 27.1.1997 tarihinde adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

ANKARA 1. İŞ MAHKEMESİ ; 8.4.1997 gün ve E.97/336, K. 97/788 sayı ile, Uyuşmazlık Mahkemesinin 12.2.1996 günlü, E.95/96, K.96/43 sayılı kararına göre, 3417 sayılı Yasa uyarınca, çalışanıyla ilgili tasarrufları kesintilerini yapıp işveren katkılarıyla birlikte banka hesabına yatırmayan belediyeye karşı, tasarruf kesintileri ve nemasının ödenmesi istemiyle açılan davanın idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği; bu nedenle, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiş; bu karar da temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacının 29.4.1997 günlü dilekçesi üzerine Ankara 1.İş Mahkemesinin 2.5.1997 günlü, 1997/336-345 sayılı yazısı ekinde adli ve idari yargı dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş olup, böylece adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde öngörülen şekilde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş bulunmaktadır.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, Üyeler: O.Hulusi Mustafaoğlu, Ülkü Aydın, Nursel Aymakoğlu, Dr.Erol Alpar, Ertuğrul Taka ve Halit Karabulut'un katılımlarıyla yapılan 2.6.1997 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa Yeğenoğlu'nun davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Erdoğan Güneş ile Danıştay Savcısı Sinan Yörükoğlu'nun davanın çözümünün idari yargının görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı, emekli olması üzerine 3417 sayılı Yasanın 6. maddesine göre ödenmesi gerekirken davalı idarenin yasal yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle kendisine ödenmeyen, tasarruf kesintileri ve işveren katkılarının neması ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle dava açmıştır.

.... / ...

A

9.3.1988 tarih ve 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi Ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanununun 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, çalışanların aylık ve ücretlerinden tasarruf kesintisi yapılmasını, tasarruflara Devlet veya ilgili işverenlerin katkıda bulunmasını, bağımsız çalışanların gelirlerinin bir kısmının tasarrufa ayrılmasını temin etmek ve bu tasarrufların en iyi şekilde nemalandırılmasını sağlamak suretiyle çalışanların tasarruf yapmalarını teşvik etmek olduğuna işaret edilmiş; 2. maddesinde, bu Yasa kapsamında kimlerin yer alacağı belirtilmiştir; 4. maddesinin birinci fıkrasında, kurumların bu Kanun hükümleri çerçevesinde çalışanların aylık ve ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintisi ile sağlanacak Devlet katkılarını aylık ve ücret ödemesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T.C. Ziraat Bankasında personel adına açtıracakları "Tasarrufu Teşvik Hesabı"na yatıracakları ve 6. maddesinin birinci fıkrasında ise, emeklilik veya ölüm halinde biriken tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkılarının, ilgililere veya kanuni mirasçılara neması ile birlikte ödeneceği hükme bağlanmıştır; aynı Yasanın 3. maddesinde, tasarruf kesintileri ve Devlet veya işveren katkı oranlarının, bu maddede aşağı ve yukarı sınırları belirtilen oranlara yükseltilmesi veya indirilmesi ve uygulama tarihlerinin belirlenmesi konusunda Bakanlar Kurulunun; 9. maddesinde de, 3. maddede belirtilenler dışında bu Yasanın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar hakkında düzenleme yapma konusunda Yüksek Planlama Kurulunun yetkili olduğu belirtilmiştir.

Anılan hükümlerin incelenmesinden, çalışanların aylık veya ücretlerinden tasarruf kesintisi yapılması ve sağlanacak Devlet veya işveren katkısı ile birlikte ilgili adına açılacak banka hesabına yatırılması konusunda ilgili kurum veya işverenin yükümlü tutulduğu; emeklilik veya ölüm halinde biriken kesinti ve katkıların neması ile birlikte ilgiliye veya kanuni mirasçılara ödenmesinin zorunlu olduğu; uygulamaya ilişkin düzenlemelerin yapılması konusunda da merkezi idarenin yetkili kılındığı anlaşılmaktadır.

.../....

A

Yasakoyucunun, Anayasaya uygun olmak koşulu ile kamusal ihtiyaçların gerekli kıldığı hallerde herhangi bir alanı yasal statü içine alarak bir kamu hizmeti tesis etmesi her zaman olanaklı olup, çalışanların serbest irade ve inisiyatifli olmaksızın tasarrufa teşvik edilmeleri ve bu tasarrufların değerlendirilmesi amacını taşıyan sözkonusu Yasa, kamu hukuku alanını ilgilendiren bir düzenlemedir.

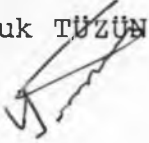
Olayda , anılan Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren davacının emekli olduğu tarihe kadar ücretlerinden her ay kesinti yapılması ve işveren katkısıyla birlikte davacı adına açtırılacak banka hesabına yatırılması gerekirken, davalı Belediyenin bu yasal yükümlülüğünü yerine getirmedeğinin anlaşılması karşısında, emekli olması nedeniyle davacıya ödenmesi yasa gereği olan (banka hesabında birikmesi gereken) kesinti ve katkıların neması ile birlikte davalı Belediyeden tahsili için açılan ve yukarıda belirtildiği üzere kamu hukuku alanını ilgilendiren Yasanın uygulanmasından doğan davanın idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Aynı Yasanın 7. maddesinin birinci fıkrasındaki "İşverenlerin ücretlerden yapacakları tasarruf kesintileri ile sağlayacakları işveren katkılarını 4. maddede belirtilen süreler içinde ilgililerin banka hesaplarına yatırmamaları halinde, yatırılması gereken miktarlar resen veya ilgililerin başvurusu halinde Sosyal Sigortalar Kurumunca 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde tahsil olunarak alınacak gecikme zammı ile birlikte ilgili banka hesabına yatırılır." hükmünde atıfta bulunulan 506 sayılı Yasanın 80. maddesinde yer verilen "Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır..." ve "Kurum alacaklarının tahsilinde 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir." hükümleriyle, yükümlülüğünü zamanında yerine getirmedeği saptanan işveren hakkında yasal takibe geçme görevi verilen Sosyal Sigortalar Kurumunun tabi olduğu mevzuat gereğince alacağın tahsiline ilişkin olarak 6183 sayılı Yasa hükümlerini uygulaması üzerine doğacak uyuşmazlığın çözümünü görevli bulunan yargı yerine işaret edilmekte olup, bu halde ortaya çıkacak davanın, konusu ve tarafları itibarıyla, bakılan olumsuz görev uyuşmazlığına konu edilecek dava ile herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla, 7. maddeden hareketle adli yargının görevli olduğu sonucuna ulaşmak hukuken olanaklı değildir.

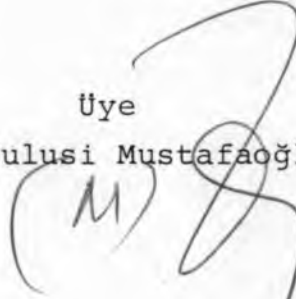
Açıklanan nedenlerle, davalı Belediyenin kamu hukukunu ilgilendiren Yasa ile kendisine verilen yükümlülüğü yerine getirmemesinden doğan anlaşmazlığın görüm ve çözümü idari yargının görevine girdiğinden Ankara 10. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre, davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 10. İdare Mahkemesinin 4.11.1996 günlü, E.96/ 1177 , K.96/1005 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Üyelerden O.Hulusi Mustafaoğlu ve Nursel Aymakoğlu'nun karşı oyları ve oyçokluğuyla, 2.6.1997 tarihinde kesin olarak karar verildi.

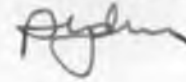
Başkan
Selçuk Tüzün

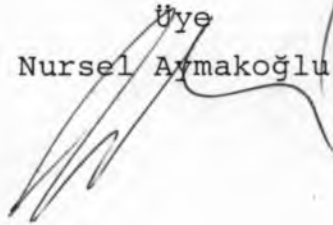
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

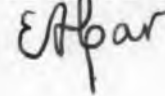
Üye
Ülkü Aydın

Üye
Nursel Aymakoğlu

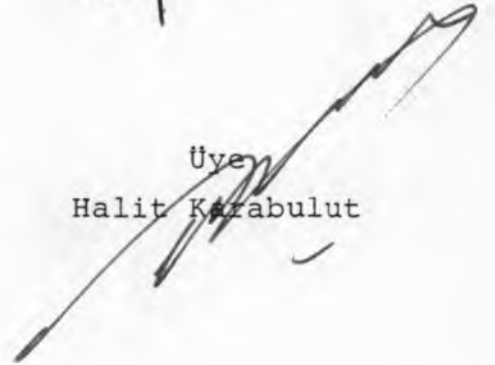
Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

Üye
Halit Karabulut

AK

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1997/29

KARAR NO : 1997/28

KARŞI OY YAZISI

Davalı Belediyede işçi olarak çalışmakta iken emekliye ayrılan davacının, çalıştığı süre içerisinde ücretlerinden 3417 sayılı Yasa hükümleri uyarınca yapılan tasarruf kesintilerinin Sosyal Sigortalar Kurumuna yatırılmaması nedeni ile zararının davalı belediyeden tahsili talep edilmiştir.

Olayda uyuşmazlık, öncelikle davanın idari yoksa adli yargı yerindemi görülmesi gerektiği hususunda toplanmaktadır.

9.3.1988 tarih ve 3417 sayılı Kanunun 2/b maddesi uyarınca işçilerin ücretlerinden 3. ve 4. maddeler çerçevesinde tasarruf kesintisi kesilecek ve işveren katkısıyla birlikte, kesintinin yapılması gereken ayı takip eden ayın sonuna kadar T.C. Ziraat Bankasında işçi adına işveren tarafından yatırılacak ve her hak sahibine verilecek hesap cüzdanına işlenecektir.

İşverenin bunu yapmaması halinde, yatırılması gereken miktarlar resen veya ilgililerin müracaatı üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca 506 sayılı Kanunun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde tahsil olunacak, alınacak gecikme zammı ile birlikte ilgili banka hesabına yatırılacaktır. Bu fonda biriken miktarların kimlere ve ne şekilde ödeneceği aynı Kanunun 6. ve 9. maddelerinde düzenlenmiştir.

Ayrıca bu Kanunun 7.maddesinde de Sosyal Sigortalar Kurumuna bazı yükümlülükler verilmiş ve S.S.K. bazı konularda yetkili kılınmıştır.

İşte konunun bir tarafı S.S.K. olunca, 506 sayılı Kanunun 80. maddesindeki kanuni imkanları içeren davaları 506 sayılı Kanunun uygulanmasından doğmuş, sayılacağından bu davalara iş mahkemelerinde ve dolayısıyla adli yargıda bakılması zarureti vardır.

Kaldı ki 3417 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden bu yana bu davalar iş mahkemelerinde ve dolayısıyla adli yargıda görülmekte ve temyizden incelemede Yargıtayın 10. 21. Hukuk dairelerinde yapılmaktadır. ve halen bu dairelerde yüzlerce davalar incelenmekte ve sonuçlandırılmaktadır.

...../.....

Hal böyle olunca sözü geçen bu davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği şeklindeki çoğunluk görüşüne karşıyım.

Uye

O.Hulusi Mustafaoğlu

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
Esas No: 1997 / 29
Karar No: 1997 / 28

KARŞI OY

Uyuşmazlık, 3417 sayılı Yasa gereği, çalıştırdığı işçilerin ücretlerinden tasarruf kesintisi yaparak, işveren katkısıyla birlikte bankaya yatırmayan kuruma karşı açılan davanın görüleceği yargı yerinin tayinine ilişkindir.

3417 sayılı Kanun, kamu kurumlarıyla birlikte, işverenlere hitap eden bir kanundur. Kurumlar kamu görevlilerinin aylıklarından, işverenler çalıştırdıkları işçilerin ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintilerini devlet veya işveren katkısıyla birlikte bankaya yatıracaklardır.

İşverenin bu Kanundan doğan yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde, Kanunun 7. maddesi uyarınca Sosyal Sigortalar Kurumunun devreye gireceği ve 506 sayılı Yasanın primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde tahsilatın yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Davalı Belediye, bir kamu kurumu olmakla beraber, olayda işveren sıfatıyla yükümlülüğünü yerine getirmemiş olup işçi statüsündeki davacı tarafından dava açılmıştır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle bu uyuşmazlığın görüm ve çözümü adli yargı yerine aittir.

Bu nedenle çoğunluk kararına karşıyım.

Üye
Nursel AYMAKOĞLU

